

Leidingdeel Bijbelstudie Elia – schets 5

Levensmoe

A) Doel

1. *Betekenis benoemen*

Het gaat in de schets om de manier waarop God tot Elia spreekt, nadat Elia weinig moed en geloof meer had in Gods zaak. God richt hem weer op en stuurt hem weer op weg. God is sterker dan de omstandigheden. Hij regeert, zorgt en wijst de juiste weg.

2. *Actualiteit aangeven*

Veel mensen in onze tijd (binnen en buiten de kerk) kunnen rondlopen met de vraag: waar is God? Wie is Hij? Hier leren we dat God Zijn eigen, heilzame weg gaat met Zijn kinderen. Hij geeft hen wat ze nodig hebben, op Zijn wijze en tijd. Zijn werk gaat door. Misschien zijn er ook jongeren in de groep die 'levensmoe' zijn, die weinig perspectief hebben of teleurgesteld en verdrietig zijn. Dan is deze geschiedenis erg herkenbaar.

In de woestijn en op de Horeb spreekt God tot Elia. Dat zijn plaatsen van eenzaamheid, van stilte. Kennen wij die plaatsen en tijden ook nog in ons drukke leven?

3. *Christus centraal stellen*

Voor vermoeide mensen als Elia, wil Christus zorgen. Zijn last is licht, Zijn juk zacht. Christus nodigt en roept mensen in Zijn nabijheid. Voor belaste zondaren is er bij Hem ontkoming van het oordeel. Hij heeft de aanvechting in de woestijn ook gekend, veertig dagen en nachten (Mattheüs 4). Hij is een Hogepriester Die met onze zwakheden kan meevoelen, want Hij is behalve de zonde ons in alles gelijk geworden.

B) Achtergrondinformatie

Zie hiervoor de algemene info bij schets 1.

Dat Elia naar Berseba vertrekt, is zoals in de schets uitkomt 'op eigen houtje'. Hij verlaat hierbij ook het koninkrijk (Israël) waar God hem had geroepen, en gaat zelfs Juda uit. De woestijn is een plek van verlatenheid, waar Elia de dood verlangt. De uitleggers verschillen er onderling over of dit een teken van depressie/depressiviteit is. Houd er rekening mee dat de jongeren dit misschien ook wel over Elia denken. Probeer dat bespreekbaar te maken.

De woestijn is een plaats van aanvechting (denk aan de Heere Jezus in de woestijn), maar ook een plaats waar in een stille en totaal 'doodse' omgeving, God tot mensen spreekt. Hij openbaart Zich en dat komt in dat pure, rauwe bestaan des te duidelijker binnen in mensenlevens. Zie bijv. Hosea 2:14.

C) Suggesties voor de avondinvulling

Niveau 1	Niveau 2
<p>Alternatieve startopdracht</p> <p>Maak met elkaar een woordweb over stilte en laat jongeren woorden of gedachten opschrijven die bij dit woord bij hen opkomen. Je kunt ook een stille-wand-discussie houden over de stelling 'Stilte is noodzakelijk in je leven'. Zie voor deze laatste methode de link hieronder bij de overige verwerking.</p>	<p>Alternatieve startopdracht</p> <p>Laat de jongeren in tweetallen een rollenspel doen. Tijdens het rollenspel gaan de jongeren met elkaar in gesprek over vragen als: 'waar is God?', 'bestaat God eigenlijk wel?' 'wie is Hij?' De ene jongere speelt iemand die niet gelooft in God. De andere jongere gaat als christen in gesprek met deze jongere. Draai daarna de rollen om. In de ene ronde wordt iemand gespeeld die niet gelooft in God en wel naar de kerk gaat. In de andere ronde wordt iemand gespeeld die niet naar de kerk gaat.</p>
<p>Bijbel 1 Koningen 19:1-18</p> <p><i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kun je snappen dat Elia vlucht, nadat hij net op de Karmel is geweest? Waarom doet hij dit? 2. Wie is de Engel des HEEREN? 3. Wat zou duidelijker zijn geweest voor Elia: dat God sprak uit het vuur, of uit de stilte? <p><i>Maak een eigen selectie uit de andere vragen die in de Handreiking staan.</i></p>	<p>Bijbel 1 Koningen 19:1-18</p> <p><i>Laat deze vragen altijd aan de orde komen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zou je Elia depressief noemen (vers 4)? Kun je zijn houding begrijpen? 2. Wat is er eerder in Israëls geschiedenis op de Horeb (vers 8) gebeurd? 3. Wat betekent het dat de HEERE in vers 18 noemt dat er nog 7000 zijn overgebleven in het land? Wat wordt er over hen gezegd? <p><i>Maak een eigen selectie uit de andere vragen die in de Handreiking staan.</i></p>
<p>Overige verwerking</p> <p>Laat de jongeren een bemoedigende Bijbeltekst bedenken of opzoeken voor iemand die zich moedeloos voelt of worstelt met Gods leiding in zijn leven. Het mag ook een Bijbeltekst zijn die henzelf bemoedigd heeft. Als je de overige</p>	<p>Overige verwerking</p> <p>In de bijbelstudieopdracht kom je de uitdrukking 'Jehu's ijver' tegen. Laat de jongeren meer spreekwoorden bedenken waarin woorden uit deze schets terugkomen. Denk bijvoorbeeld aan de woorden 'werken', 'alleen', 'moed' of</p>

verwerking van niveau 1 bij schets 2 hebt gedaan, kun je die teksten ook gebruiken. Laat de jongeren vervolgens een mooie kaart of een mooi kartonnen bordje maken met deze tekst. Neem materiaal hiervoor mee. Ze kunnen de kaart of het bordje aan iemand geven in hun omgeving die ze kennen of ze kunnen hem een mooi plekje geven op hun eigen kamer.

Een andere mogelijkheid is om over het thema 'moed en moedeloosheid' de verwerking 'muziek luisteren' van de onderstaande link te doen.

www.lcj.nl/verwerkingplus16

'hoogmoed'. Geef de betekenis bij de spreekwoorden en probeer er vanuit bijbels perspectief een tweede betekenis bij te geven. Zie de onderstaande link voor een beschrijving van de verwerking 'spreekwoorden'.

Een andere mogelijkheid is om over het thema 'moed en moedeloosheid' de verwerking 'muziek luisteren' van de onderstaande link te doen.

www.lcj.nl/verwerkingplus16

D) Antwoorden en suggesties

Vraag 1

Het gaat in vraag 5 om iets dat alle mensen van nature (dus: van oorsprong, natuurlijk, het hoort bij je vanaf je geboorte) bezitten. Een haat, een afkeer, een niet-gericht zijn op God en de naaste. Als je iets haat betekent dat ook (in het Bijbels spreken) dat je het 'op de tweede plek stelt'. Vandaar dat Jezus leert dat een discipel zijn ouders moet haten (Lucas 14:36). Marcus 13 gaat om specifieke haat in de eindtijd van ongelovigen tegenover gelovigen. Je kunt hierbij denken aan seculiere mensen, maar ook aan fanatieke moslims of joden. Zij willen evenmin buigen voor Jezus Christus, en zien Hem niet als Gods Zoon. De 'haat' is in deze twee dingen dus niet hetzelfde. Let daar goed op.

In Nederland merken we als christenen relatief gezien weinig van haat. Hatelijke opmerkingen of opvattingen kunnen ons wel treffen. Misschien hebben de jongeren daar ervaring mee? Als je zegt christen te zijn, kun je soms bepaalde verwensingen of woorden naar je toe geslingerd krijgen. En ook kan het gaan om uiterlijke dingen. Wel is het zo dat je niet automatisch 'om Christus wil' gehaat wordt als je er bijvoorbeeld als 'refo' bijloopt. Misschien doe je het uit gewoonte of vind je het helemaal niet fijn om er zo bij te lopen, maar moet dat van je ouders. Het klinkt misschien vreemd, maar dat je als christen gehaat zou kunnen worden moet je daarom ook dichterbij Christus brengen. Komt het door je geloofshouding, dat je met de Heere wilt leven, zodat je gehaat wordt?

En als je als christen herkenbaar bent vanwege je opstelling in het leven, dan kan dat zeker afgekeurd worden. Je kunt vrienden verliezen of buiten een groep komen te staan. Je hebt andere waarden in het leven en mensen vinden je maar vreemd dat je zaterdagavond niet mee wilt stappen op hun manier. In dat licht is de haat en afkeuring van mensen tegen jou als christen afgeleid van de haat die ze tegenover een God in hun leven hebben. Izebel haatte de HEERE en daarom ook Zijn knechten. Achab en Izebel lieten Gods Woord niet toe in hun leven en de bringers van dat Woord dus ook niet. Op dat soort momenten blijkt dus dat het niet 'overdreven' is wat in v&a 5 van de Heidelbergse Catechismus zo scherp is geformuleerd. Als je bijvoorbeeld de gebedskalender en het magazine van Open Doors erbij pakt, lees je talloze verhalen van haat en vervolging. Het volgen van Christus wekt bij de omgeving van bekeerde mensen pure haat op.

Vraag 2

Het antwoord op vraag a) is al op een mooie manier gegeven in het stukje erboven. Elia liep naar buiten, omdat het contrast van de stilte met al het natuurgeweld daarvoor zo groot was. Hij ervoer dat de HEERE daarin aanwezig was, want hij bond een doek om zijn hoofd. Hij blinddoekte zichzelf, want 'niemand kan God zien en leven'. Het doet denken aan Mozes, die ook Gods heerlijkheid wenste te zien (Exodus 33-34). God spreekt vandaag ook niet zozeer tot ons door heel opzienbarende wonderen, geweldig machtsvertoon (hoewel: denk aan het onweer, Psalm 29!) of andere 'grote' zaken. Nee, Hij spreekt vooral door Zijn Woord en Geest. Het meest bijzondere waarin God Zich heeft geopenbaard is in Zijn Zoon. Geen superheld hing aan het kruis, maar een zwakke, Zichzelf overgeevende Hogepriester. Daar moet ons hart en oog naar getrokken worden. Het zwakke van God is sterker dan de kracht van de wereld. Daarom is het ook goed om stil te worden voor God en naar Hem te luisteren. Als we constant de smartphone als grote afleider aan hebben staan wordt dat helaas veel moeilijker. Ook door altijd muziek te luisteren, altijd druk te zijn, altijd te werken, altijd te rennen en vliegen etc. worden we afgeleid van de dingen van het Koninkrijk. Zoek de stilte en zoek in die stilte de Heere. Hij antwoordt op het gebed. Overdenk wat Hij zegt door middel van de Bijbel, een meditatie, een dagboekje, een preek.

Vraag 3

In het Grieks staat er dat Elia een mens was met gelijke pathos, waarvan het woord empathie is afgeleid. Elia had dus dezelfde soort gevoelens als wij, en dat zien we in deze geschiedenis heel duidelijk. Hij was geen supermens, maar een mens van vlees en bloed waarin wij ons kunnen herkennen. Dat is bemoedigend, en zo gebruikt Jacobus het ook in zijn brief. Hij wil de lezers van de brief niet zozeer wijzen op de kracht van Elia, maar de kracht van het gebed.

Vraag 4

Mocht je wel eens signalen opvangen dat jongeren zich net als Elia zouden voelen, dan zou je ook kunnen inbrengen of er misschien mensen zijn die zich herkennen in Elia. Het zou kunnen dat er jongeren zijn die ook moedeloos zijn door wat ze meemaken of wat ze zien/ervaren in hun leven. Dat kan meer of minder te maken hebben met God en Zijn Woord. Deze gevoelens zullen waarschijnlijk niet alle jongeren even makkelijk delen. Wat voor goeds ontvangen we van God daarentegen? De kerk en ook de JV is een middel in Gods hand. Hij geeft ons dat om tot rust te komen, om Hem (beter) te leren kennen. Zien de jongeren dat ook zo? Deze vraag kan hopelijk leiden tot een gesprek(je) over het idee en het nut van JV. Wat doe jij hier, waarom is het hier 'goed' onder elkaar? Of ervaar je dat misschien juist anders?

Vraag 5

Elia ervaart zo 'aan den lijve' dat God voor hem zorgt. God zorgt dus nog steeds, terwijl Elia dacht dat er niets goeds meer zou komen en hij beter zou kunnen sterven. God geeft hem voedsel voor onderweg, een reisrantsoen dus. God werkt in de natuurlijke middelen (brood en water). Wij hebben van God ook allerlei 'gewone' middelen gekregen. We zijn ze alleen zo gewoon gaan vinden, dat we er vaak de Heere niet meer voor danken en erkennen als de Gever van alle goeds. Hier zien we dus hetzelfde als wat Elia ervaarde in de spelonk: God is almachtig en kan bijzondere dingen gebruiken, maar Hij werkt juist in de 'gewone', alledaagse dingen. Dat maakt dat wij er a) goed/beter op mogen letten wat we elke dag van God krijgen en b) dat wij niet te groots van onszelf hoeven te denken, maar juist groot van God. Juist ook in de kleine zegeningen van elke dag toont God ons Zijn goedheid. Een zonnestraal, een fijne ontmoeting met vrienden, liefde van mensen om je heen, een mooie werkdag. Zulke kleine dingen mogen we niet verachten (vgl. Zach. 4:9). We hoeven niet allerlei spectaculaire dingen te verlangen.

Vraag 6

Het betekent dat er op sommige momenten een zichtbare, duidelijke scheiding komt onder de mensen. God oordeelt dan degenen die zich niet tot Hem hebben gekeerd. Het dienen van Baäl of de HEERE betekent hier in de tijd van Elia een beslissing. Wie dienen de mensen? In ons land hoeven we niet snel te verwachten dat ongelovigen door de regering zullen worden gedood. Als wij komen te overlijden is echter wél het moment aangebroken dat we voor God moeten verschijnen. Dan zal het moment van de scheiding aanbreken (Mattheüs 25).

Jezus' woorden geven aan dat het oordeel in de dorpen van Israël begint waar Hij nota bene Zelf (in de buurt) geweest is. Tijdens de woestijnperiode werd juist Gods eigen volk op de proef gesteld en vanwege hun afkeer en ongeloof gestraft. Voor ons christenen in de 21e eeuw liggen de dingen iets anders dan met het volk Israël, maar Gods roepstem tot ons hart blijft zeker staan. Als we gedoopt

zijn horen we bij degenen die Zijn Naam met ons meedragen. We zijn vertrouwd geraakt met Gods Woord en daarmee hebben we allerlei voorrechten ten opzichte van mensen die de Bijbel niet kennen. Hoe gaan we daarmee om? Leren we het door genade ons te bekeren tot God en Hem van harte lief te hebben? Wie veel heeft ontvangen heeft een grotere verantwoordelijkheid dan wie weinig kennis heeft van de Heere. Dat is het verschil tussen ons en een inboorling uit de Amazone. Maar voor ons allemaal is het nu nog genadetijd, want God is liefdevol. Zoekt Hem terwijl Hij te vinden is.

E) Extra voorbereiding

- Als je de overige verwerking niveau 1 toepast, moet je vooraf voor iedere jongere een stevig kartonnen bordje hebben en stiften.